

Sygn. akt II KO 27/20

POSTANOWIENIE

Dnia 4 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 4 sierpnia 2020 r.,

w sprawie M. L.

wniosku skazanego o wznowienie postępowania

prawomocnie zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 14 listopada 2019 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 26 kwietnia 2019 r., sygn. akt XVIII K (...),

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 3 stycznia 2020 r. skazany M. L. złożył do Sądu Okręgowego w Ł. „wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu napisania wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy”. Swój wniosek motywował tym, że pojawiły się dowody na jego korzyść. Zarządzeniem z dnia 13 marca 2020 r. sędziego Sądu Okręgowego w Ł. wniosek o wznowienie postępowania przekazano do Sądu Najwyższego (k. 583).

Z kolei na mocy zarządzenia z dnia 11 maja 2020 r. Przewodniczący Wydziału II Izby Karnej Sądu Najwyższego zwrócił się do wnioskodawcy o udzielenie informacji dotyczącej tego, jakie okoliczności wskazane w art. 540 k.p.k.

lub art. 540a k.p.k. i art. 540b k.p.k. mają stanowić podstawę wniosku o wznowienie postępowania, pod rygorem nierozpoznania wniosku o ustanowienie obrońcy z urzędu i skierowania wniosku na posiedzenie w trybie art. 545 § 3 k.p.k. w przedmiocie odmowy jego przyjęcia (k. 5 akt SN).

Wnioskodawca w piśmie z dnia 12 maja 2020 r. wskazał, że Sąd Okręgowy w Ł. postanowił zniszczyć dowody rzeczowe, zaś pozostawanie pod nadzorem funkcjonariusza Straży Więziennej w czasie zapoznawania się z aktami sprawy stanowi utrudnianie wglądu do nich. W kolejnym piśmie z dnia 29 maja 2020 r. przedstawił szereg przemyśleń na temat sposobu przeprowadzania oględzin miejsca zdarzenia wskazując m.in., że będąc obecnym w czasie tych oględzin miał możliwość zabrudzenia się krwią - „o której mowa w akcie oskarżenia”. Podniósł również, że nie zostali w sprawie przesłuchani dwaj istotni świadkowie: B. P. i E. B., a nadto zeznania pokrzywdzonego powinny zostać uznane za niewiarygodne. W piśmie z dnia 17 czerwca 2020 r. stwierdził, że ustanowiony z urzędu obrońca działał na jego niekorzyść: nie przeglądając akt sprawy, nie składając wniosków dowodowych i nie podważając zarzutów oraz nie ustalając ze skazanym linii obrony w apelacji. W dniu 21 czerwca 2020 r. podniósł, że skład sędziowski Sądu Okręgowego w Ł. wydający wyrok w dniu 26 kwietnia 2019 r. był „upolityczniony”, co powinno przemawiać za wznowieniem tego postępowania. W kolejnym piśmie z dnia 23 czerwca 2020 r. podważał zgodność z prawem dokonywania przez jednego (tego samego) prokuratora czynności śledztwa oraz w przedmiocie apelacji. W piśmie datowanym na 8 lipca 2020 r. wskazał, że zeznania pokrzywdzonego są niewiarygodne, a nadto, iż on sam nie powinien być obecny na miejscu oględzin, gdyż mogło dojść do zatarcia śladów.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Zgodnie z obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. przepisem art. 545 § 3 k.p.k., sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, bez wzywania strony do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność. Co istotne i co należy wyraźnie podkreślić to fakt, że w trybie art. 545 § 3 k.p.k. sąd nie rozpoznaje merytorycznie wniosku i nie bada także

jego zasadności pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia. Natomiast wniosek taki podlega kontroli o charakterze *quasi* formalnym, pod kątem hipotetycznej możliwości wznowienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016, z. 1, poz. 5*).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że żadne z pism skazanego M. L. nie zawiera argumentacji, która pozwoliłaby na ustalenie, iż w sprawie miały miejsce okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania ujęte w art. 540 k.p.k., czy też w art. 540a k.p.k. i art. 540b k.p.k. Skarżący nie podnosi tego rodzaju przesłanek, które mogłyby stanowić podstawę wznowienia postępowania. Z analizy pism zawierających liczne informacje o potencjalnych podstawach wznowienia postępowania wynika, że opiera on wniosek jedynie na różnych nieprawidłowościach proceduralnych, z których jednak żadna nie mogłaby (nawet, gdyby okazała się mieć oparcie w rzeczywistych wydarzeniach) stanowić podstawy do wznowienia postępowania w niniejszej sprawie. Także analiza akt przedmiotowej sprawy wykazała, że przedstawione przez wnioskodawcę zarzuty są bezpodstawne: interesy oskarżonego reprezentował na rozprawie obrońca ustanowiony z urzędu - adwokat P. B. . Jednocześnie brak było wcześniej informacji ze strony samego oskarżonego, że był z tej obrony niezadowolony i żąda zmiany obrońcy z urzędu. Jakkolwiek po wpłynięciu aktu oskarżenia do Sądu I instancji wniósł o zmianę ustanowionego obrońcy (k. 296), to wniosek ten wycofał na rozprawie w dniu 19 marca 2019 r. (k. 329). W czasie postępowania przed Sądem pierwszej jak i drugiej instancji oskarżony nie składał żadnych wniosków dowodowych, nie wnosił też o uzupełnienie przewodu sądowego przed Sądem Okręgowym (k. 338v - 339). Należy podkreślić, że wniosek o wznowienie postępowania nie może służyć uzupełnianiu postępowania dowodowego przeprowadzonego wcześniej przed sądem pierwszej instancji. Wbrew twierdzeniom wnioskodawcy w sprawie został przesłuchany sąsiad, do którego w pierwszej kolejności udał się pokrzywdzony w celu skorzystania z telefonu – świadek W. S. (k. 332v), podobnie przesłuchano świadka A. P. (k. 334). Także sposób przeprowadzenia oględzin miejsca (mieszkania - protokół na k. 7-10) oraz zatrzymania odzieży skazanego w celu

pobrania z niej śladów biologicznych był prawidłowy – a oględziny, jak wynika z protokołu, zostały przeprowadzone bez udziału M. L. .

Zgodnie z uregulowaniami Kodeksu postępowania karnego, okolicznościami uzasadniającymi wznowienie postępowania są przede wszystkim: popełnienie przestępstwa w związku z postępowaniem, gdy istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia – jednak w tym przypadku przestępstwo to musi być stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu (art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 541 § 1 k.p.k.). Taka sytuacja nie miała jednak miejsca w niniejszej sprawie. Nie doszło również do ujawnienia nowych faktów lub dowodów wskazujących na to, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze (art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k.). Zaistnienie którejkolwiek z tych podstaw wznowieniowych nie zostało przez skazanego ani podniesione, ani uprawdopodobnione w licznych, złożonych przez niego pismach.

Reasumując podkreślić należy, że w sprawie o wznowienie postępowania nie dokonuje się na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku. Nie ocenia się w tym postępowaniu poprawności przeprowadzonego postępowania sądowego pod kątem wystąpienia względnych przesłanek odwoławczych z art. 438 k.p.k. Nie bada się również oceny zasadności orzeczeń procedujących w sprawie sądów, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej. Sąd w ramach postępowania wznowieniowego jest uprawniony zbadać tylko to, czy ujawniły się nowe fakty lub dowody, wykazujące znaczne prawdopodobieństwo błędności tego wyroku skazującego, a nie czynić ustalenia faktyczne na podstawie tych dowodów.

Wszystkie te okoliczności oceniane w kontekście art. 545 § 3 k.p.k. przesądzają o oczywistej bezzasadności złożonego przez M. L. wniosku o wznowienie postępowania. Tak sformułowany wniosek nie może więc stanowić również podstawy do wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania. Należy jednak zauważyć, iż złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanego nie jest ograniczone żadnym terminem, zatem może on to uczynić po zebraniu odpowiednich środków i zleceniu

sporządzenia wniosku ustanowionemu przez siebie adwokatowi lub radcy prawnemu, o ile obrońca uzna, że powody do wznowienia rzeczywiście zachodzą.

W tych okolicznościach Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.